

001	66	96	26	06	69	52	72	69	57	06	72	13	13	01	7	5	3	0
001	98	98	66	94	92	90	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15	10

VIIKONVAIHDE

KOMISSIION KULMILLA

Eurooppa loman tarpeessa

Jos EU ei ole muuta saanut aikaan, niin ainakin se on pilannut suomalaisten ministerien lomat.

Kovimmat väännöt EU-pöydissä käydään usein juhan-nusaattona. Senkin jälkeen Brysselissä rampataan pitkälle heinäkuulle.

Ensi viikolla unioni kuitenkin hiljenee.

Mepit ovat sännänneet kotimaan kissanristiäisiin jo pari viikkoa etuajassa.

Tänä viikonloppuna Brysselin lentokentällä saa varmasti jonottaa, kun tuhannet EU-virkamiehet, lobbarit ja toimittajat hajaantuvat lomanviettoon kuka mihinkin Euroopan kolkkaan.

Elokuu on EU:ssa hyvää aikaa. Ei tule yllättäviä talous-kriisejä, pörssit eivät hermoile, eivätkä edes kreikkalaiset jaksa mellakoida.

Super-Mario pelasti

Viime vuonna elokuu meni vielä hyvin, mutta heti syyskuussa alkoi hillitön spekulatio euron hajoamisella.

Korkojen nousu päättyi kuitenkin kuin seinään, kun EKP:n ”**Super-Mario**” **Draghi** heitti peliin velkakirjojen osto- eli rahanpaino-ohjelmansa. Uskoa horjutti korkeintaan sähläys Kyproksen tukipaketin kanssa.

Eurokriisin sijaan EU-johtajat saivatkin tänä vuonna keskittyä perinteisiin kiistanaiheisiin kuten rahanjakoon ja maatalouteen.

Budjettikehykset nuijittiin kasaan toisella yrittämällä helmikuussa ja kolmatta vuotta jauhettu cap-uudistuksen tuli valmiiksi juhannuksen kunniaksi.

Nuuska kaatoi komissaarin

Vuoteen on mahtunut myös monenlaista pienempää sälää. Oli rikkidirektiiviä ja pankkiunionia. Vapaakauppa-neuvotteluita ja biomassan kestävyyskriteerejä. EU-komissio yritti kieltää turvamaiden kynnökön ja uudelleen-täytettävät oliiviöljykarahvit. Kumpikin yritys karahti kiville jo alku metreillä.

Terveyskomissaari **John Dalli** sai lähteä hämärän ”nuuskagaten” seurauksena. Vieläkään ei tiedetä, oliko hän syylinen vai ruotsalaisten nuuskalobbarien lavastama.

Se tiedetään, että EU:n petoksentorjuntaviraston tutki-mukset eivät menneet ihan taiteen sääntöjen mukaan. No, menthol-tupakat kielletään, mutta nuuskaa pureskellaan länsinaapurissa entiseen malliin.

Katse kristallipalloon

Ensi vuodesta tulee rauhallisempi. Syksyllä EU:ssa jo jäädyteltään ja keväällä käydään täysillä eurovaaleja. Spekulatiot siitä, kuka valitaan mihinkin EU-virkaan alkavat tosissaan viimeistään talvella.

Taloudessa voi tietysti tulla yllätyksiä. Varsinkin positii-visia sellaisia kaivattaisiin.

Komissio on kahtena edellisenä vuotena ennustanut, että Euroopan talous lähtee syksyllä nousuun. Sama ennuste on voimassa edelleen.

Voihan se lähteäkin nousuun, onhan tässä jo alaspäin tultu. Jos ei lähde, talouskomissaari **Olli Rehnin** taitaa olla parempi vaihtaa ekonomistien ennustemallit kristallipal-loon.

Suomalaisten ei välttämättä kannata toivoa kriisimaiden nousua. Yleinen arvio nimittäin on, että siinä vaiheessa Suomi vasta sukeltaakin.

Vakavat vaikeudet edessä

Syksyn mittaan selviää myös, miten hyvin Etelä-Suomen isännillä menee. Jos vakavia vaikeuksia todetaan vielä olevan, alkaa tuotantosuintien kesken kova taistelu siitä, kenellä menee kaikkein huonoiten.

Toinen vaihtoehto on, että komissio toteaa Etelä-Suomen yhdentyneen EU:n maatalouspolitiikkaan niin hyvin, ettei kansallisilla tuilla ole enää tarvetta.

Siinä olisikin isännillä juhlan aihetta. 18 vuoden liittymi-sestä aiheutunut krapula takana ja eurooppalainen tulevai-suus edessä.

Voi kuitenkin olla, että siitä ne vaikeudet vasta alkavat.

NIKLAS HOLMBERG

VIIKON VÄRSSY

Liehtalanniemen rakennukset ovat yli satavuotiaita. Tupa tosin paloi maan tasalle 1943, mutta Jalmari rakensi sen uudestaan. Etualalla olevaa kaivoa ja vinttiä kunnostetaan säännöllisesti.

Aika on pysähtynyt Jallun valtakunnassa

Liehtalanniemen museotila tarjoaa aikamatkan Jallun valtakuntaan. Siellä yksinäinen poikamies pyydysti saimaan-norppia ja eli vaatimatonta elämää 1900-luvun alkupuolen maalaismaisemissa.

.....

PUUMALA (MT)

Harmaantuneen hirsituvan portailla patsastelee kookas maatiaiskukko kanansa kanssa. Pariskunta näyttää siltä, että ”tästä ei kuljeta”. Muutama lammas toljottaa syrjemmällä, mutta muuten pihassa ei näy ristin sielua.

”Kröhöm!”

Pian tuvan oviaukosta ilmes-tyy käsipari, joka lempeästi hä-tistää siivekkäät portailta.

”Tervetuloa Liehtalanniemen museotilalle, Jallun valtakun-ta”, hihkaisee pehtoori **Ilma-ri Pulli** kiireestä kantapäähän perinnevaatteisiin pukeutu-neena.

Liehtalanniemen museotila

6 km

MT

Satavuotisia rakennuksia

Ensimmäiseksi pehtoori vie kävijät syöttämään lampaille leipää. Kukko ja kana kipittävät perässä havitellen omaa osuut-taan. Eläimet ovat lainassa pai-kallisilta viljelijöiltä.

Suomen maatalousmuseo Sarka on nimennyt Liehtalan-niemen museotilan vuoden 2013 kesäkohteekseen. Se sijaitsee Niinisaaressa, noin neljäntoista kilometrin päässä Puumalan keskustasta.

Vaikka tila on lossimatkan päässä, kävijöitä riittää joka päivä. Nytkin pihaan saapuu ryhmä venäläisiä. Onneksi pai-kalla on poikkeuksellisesti kaksi pehtooria.

Paikka on ollut asuttu vuo-desta 1899, miltä ajalta myös rakennukset ovat peräisin. Pihapiirissä on torpan lisäksi savusauna, navetta, lato sekä vaate- ja ruoka-aitta. Koko komeutta ympäröi vuonna 1984 perustettu, 22 hehtaarin laajuinen luonnonsuojelualue laidunhakoineen, peltoineen ja kaskimetsineen.

Metsätöitä ja kalastusta

Pulli kertoo, että Liehtalannie-men pitkäaikaisin asukas, Jal-mari ”Jallu” Reponen, saavutti kylillä legendaarisen maineen erikoisilla tavoillaan, mutta ne tarinat säästetään tuvan puolel-la kerrottaviksi.

Pikku-Jalmari muutti tilalle vanhempiensa Iitan ja Matin kanssa vuonna 1904. Köyhä perhe eli kovaa, vaatimatonta

Jalmari toivoi itselleen vaimoa, mutta topakka lii-täiti karkotti harvalukuiset morsianehdokkaat.

elämää: raivasi kivet pelto, kalasti Saimaalla ja asui ahtaas-ti.

Leipä kerättiin monelta suun-nalta. Perhe viljeli kauraa, ruis-ta, juureksia ja perunaa. Miehet tekivät metsätöitä ja kävivät töissä tilan ulkopuolella. Pari lehmääkin oli. Maidosta tehtiin voita myyntiin.

Koko talvi savusaunassa

Pullin mukaan tila on malli-esimerkki ajan oloista Etelä-Savossa. Pihassa tönöttää jopa seudulle tyypillinen kota, jossa lämmitettiin vettä ja laitettiin ruokaa.

Vuonna 1943 perhettä kohta-si tragedia, kun asuinrakennus paloi maan tasalle. Jallu ja Iita nukkuivat koko talven maapoh-jaisessa savusaunassa.

Museotilan toinen pehtoori Mikko Huhtinen hemmottelee lainalampaita leivänkannikoilla.

Ilmari Pulli esittelee Jallun maitoliimalla paikkaamia sarka-housuja.

”Savusaunan keski-ikä on Suomessa kahdeksan vuotta. Ajatella, että tämä on ollut tässä jo sata vuotta”, pehtoori Pulli ihastelee ja taputtelee nokisia lauteita.

Kettujahti tuvasta käsin

Hämyisen tuvan puolella on aika istahtaa alas penkille, jolla Jallukin on aikanaan istunut miettimässä syntyjä syviä. Hänen raskaat sarkahousunsa roikkuvat seinällä. Aika tuntuu pysähtyneen. Pöydällä lepää sanomalehti Itä-Savo, jota Jallu tilasi ja luki ahkerasi. Hieman yllättäen hän oli oppinut lapse-na lukemaan.

Tuvan seinässä on avoin reikä, josta kurkistamalla nä-kee etupihalle. Siellä Jallu piti

Tuvan seinässä on ampuma-aukko. Sen läpi Jallu metsästi kettuja.

Tilalta löytynyt kappi on peräisin Ruotsin vallan ajoilta.

haaskaa, jonka houkuttelemia kettuja hän ampui asean piippu pujotettuna seinän läpi.

Metsästäpi hän saimaan-norppiaakin tapporahan, nahkan ja rasvan toivossa. Vaikka norp-pa rauhoitettiin vuonna 1955, saattoi Jallun pihassa nähdä norpannahkoja roikkumassa vielä 60-luvulla.

Laiha ja sitkeä mies

Kylillä Jallu nähtiin usein kaup-paamassa marjoja ja kalaa. Hän ”nykäisi kirkolle” kahdeksan kilometrin matkan soutuve-neellä. Kerran vene vei jopa 50 kilometrin päähän Lappeenran-taan.

Jallu ei välittänyt nykyajan mukavuuksista, vaan valmis-ti viimeiseen asti työkalunsa oman metsän puusta. Metalli-osat hän tilasi kyläsepältä. Marjoilla, kalalla, riistalla sekä oman tilan maidolla ja viljalla elänyt Jalmari oli pehtoorin mukaan ”laiha, lyhyt ja sitkeä mies”.

Jallu uskoi vakaasti, että ”ver-vetty” peseytyessä ja saippua

on myrkyllistä. Siksiäpä Jalmarin tunnnisti jo kaukaa ominaisha-justa.

Kerran terveyskeskukseen jouduttuaan henkilökunta jynssäsi vastustelevan miehen päästä varpaisiin juuriharjalla.

Kylillä muistetaan

74-vuotiaaksi eläneestä Jal-mari Reposesta kerrotaan yhä paikkakunnalla tarinoita.

Onpa hänestä kirjoitettu kir-jakin, **Aaro Okkolan** Liehtalan Jallu, joka ilmestyi vuonna 1989.

Kuin Jallun maineen vakuu-deksi museotilareissun päät-teeksi Puumalan torilla eksyy juttusille muuan **Timppa**, joka ilmoittaa muistavansa Liehta-lanniemen erakon.

”Jallu aina souteli satamaan myymään varpaluutia”, Timppa tokaisee.

KATJA KOLJONEN

Liehtalanniemen museotila on avoina 11.8. asti arkisin klo 11-18 ja viikonloppuisin klo 11-16. M/S Kaunis Veera ristellee museolle Puu-malan satamasta 1.8 klo 13.